

Streszczenie

Problematyka uprawnień rodzicielskich pracowników jest istotna z wielu powodów społecznych i ekonomicznych. Dynamiczne przemiany, które są udziałem przepisów dotyczących ochrony rodzicielstwa, wynikające ze zmian społeczno-gospodarczych i kulturowych generują potrzebę ciągłego interpretowania tych przepisów. Dotyczy to przede wszystkim obszernej nowelizacji przepisów kodeksu pracy z 24 lipca 2015 r. Po kilku latach funkcjonowania tych regulacji pojawia się wiele wątpliwości oraz szczegółowych problemów, które objęto zakresem badań. Zastosowaną metodą badawczą jest analiza formalno-dogmatyczna tekstów prawnych, a więc interpretacja obowiązujących przepisów, z odwołaniem do piśmiennictwa i orzecznictwa.

W pracy odniesiono się do urlopów: macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego oraz wychowawczego, pozostałych uprawnień rodzicielskich wynikających z kodeksu pracy. Poruszono także kwestie dotyczące uprawnień pracownic w ciąży i planujących rodzicielstwo, a także rozwiązania umowy o pracę z pracownikami korzystającymi z uprawnień rodzicielskich oraz pracownicami w ciąży. Wśród analizowanych szczegółowych zagadnień należy wymienić zwłaszcza: korzystanie z uprawnień rodzicielskich w przypadku wyrażenia zamiaru przez kilku uprawnionych członków najbliższej rodziny; podjęcie zatrudnienia przez nieubezpieczoną matkę w kontekście braku ochrony popołogowej; uprawnienia pracownicy, która urodziła dziecko w trakcie urlopu bezpłatnego, dopuszczalność świadczenia pracy podczas korzystania z urlopów macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego i wychowawczego; gwarancje powrotu pracownika do pracy po zakończeniu korzystania z uprawnień rodzicielskich; realizację pracowniczego prawa do obniżenia wymiaru czasu pracy przez osobę uprawnioną do urlopu wychowawczego.

Z uwagi na szeroki zakres badawczy i związku z prawem rodzinnym do odrębnych rozważań wydzielono temat uprawnień rodzicielskich rodziców adopcyjnych. Tekst zawiera szereg twierdzeń i tez w szczegółowych kwestiach interpretacji analizowanych przepisów. Tezy mogą mieć także znaczenie praktyczne.